

Arviointikertomus 2023 sivistystoimen osalta

SIVLTK 04.09.2024 § 45
84/00.03.02/2024

Kunnanhallitus on kokouksessaan 13.8.2024 §:ssä 151 käsitellyt tarkastuslautakunnan jättämän arviointikertomuksen ja pyytää lautakuntien lausunnot käsiteltäväksi viimeistään lokakuussa 2024.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan todennut sivistystoimen tavoitteiden toteutumisesta seuraavaa:

3.4. Sivistyslautakunta

Valtuustoon nähden sitovia sivistyslautakunnan alaisia tulosalueita olivat sivistystoimen hallinto, peruskoulutus, muu koulutus, kirjasto ja lasten päivähoido.

Sivistyslautakunnan alaisten menojen osuus kunnan toimintamenoista oli 47,8 % (21,32 % v. 2022). Kasvu johtuu siitä, että sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen kustannukset ovat siirtyneet hyvinvointialueelle. Lautakunnan toimintakate oli 2.473.115 € ja sen toteuma oli 101,6 %.

Koko lautakunnalle oli asetettu 1 tavoite (Palvelujen taso pyritään säilyttämään, henkilöstön osamista ja jaksamista tuetaan, taloudesta pidetään huoli) ja 2 mittaria.

Tilinpäätöksessä oli kuitenkin esitetty eri tavoitteelle toteutuminen.

Tarkastuslautakunnan huomio on oikea. Tilinpäätöksessä oleva tavoite on virheellinen. Todennäköisesti tämä johtuu siitä, että vuoden 2023 talousarvion käsittelyvaiheessa on sivistyslautakunnalle asetettuja tavoitteita muutettu prosessin aikana ja siksi myös tilinpäätökseen on päässyt kunnanvaltuuston hyväksymän version kanssa ristiriitainen versio.

Kunnanhallitus oli päättänyt erilaisista tavoitteista kuin sivistyslautakunta, sivistyslautakunta esitti tavoitteet omille tavoitteilleen. Tieto kunnanhallituksen tekemästä tavoitemuutoksesta ei ole tullut sivistystoimeen.

Sivistystoimen hallinto

Sitovista 4 tavoitteesta voidaan katsoa toteutuneen 4. Huomioitavaa on, että tavoitteina olleisiin mittareihin ei ollut vastattu toteutumisen kohdalla selkeästi. Esimerkiksi mittarina oli, että koulutus- suunnitelman mukaisesti toteutetaan koulutusta kaksi koulutuspäivää/työntekijä/kalenterivuosi. Toteutumisessa ei ollut annettu selkeää toteumatietoa.

Koulutuspäivät ovat toteutuneet, tavoite on saavutettu. Varahenkilösuunnitelma on laadittu arvioinnissa kuvatulla tavalla, tavoite on saavutettu. Sivistystoimen hallinto on pysynyt talousarviossa, tavoite on saavutettu. Asiointiliikenteen asiakasmäärää on seurattu, tavoite on saavutettu. Linja-autovuorot ovat pysyneet lähes ennallaan, hienosäätöä on ollut

asiakasmäärän mukaisesti eli kesäaikana hiljaisia vuoroja jätetty pois, tavoite on saavutettu. Osa mittareista ollut sellaisia, että täsmällinen vastaaminen on ollut haastavaa. Mittarien konkretiaan tulee kiinnittää jatkuvasti huomiota.

Koulutukset jotka toteutumisessa mainittu ovat kestäneet vähintään 3 tuntia per koulutus (Primus, Kurre ja Wilma -ohjelmiin kahtena eri päivänä, sekä KT:n järjestelyerien kustannuslaskennan periaatteisiin KVTES ja OVTES, kahtena eri päivänä. Samoin AVI:n webinaarit ajankohtaisista teemoista) jolloin koulutuspäiviä tulee enemmänkin kuin kaksi.

Peruskoulutus

Tulosalueen 4 tavoitteesta toteutui 3 ja 1 ei toteutunut. Tavoitteena oli hankkia koululle 25 päätelaitetta oppilaiden käyttöön tai opettajille yhteensä 10 päätelaitetta. Koululle on hankittu ainoastaan 10 iPadia ja 6 tietokonetta oppilaiden käyttöön.

Uusi rehtori-sivistystoimenjohtaja laati suunnitelman tietoteknisen laitteiston monipuolistamisesta Chromebookien käyttöönoton suhteen. Mielekkäintä oli hankkia nämä laitteet kerralla ja hankinta budjetoitiin v. 2024 talousarvioon.

Muu koulutus

Tulosalueen 2 tavoitteesta toteutui 2.

Kirjasto

Tulosalueen 2 tavoitteesta toteutui osittain 2. Mittarina oli kirjaston materiaalien käyttö- ja lainausmäärät (sisältäen e-materiaalin käytön) lisääntyä 5 % toimintavuoden 2022 kävijä- ja lainausmääristä. Tämän tavoitteen toteutumisen osalta oli todettu, että lainaus- ja kävijätilasto ei ole valmistunut vielä. Siten ei voida arvioida, onko tavoite tältä osin toteutunut. Lisäksi oli mittarina, että Kirjaston tiloissa järjestetään kuntalaisille vähintään kaksi digineuvontatyöpajaa tai yleisöluentoa tai opetustilaisuutta vuoden 2023 aikana. Tämän toteutumisesta ei ollut kerrottu yksiselitteisesti tilinpäätöksessä, onko tavoite toteutunut.

Kirjastotilaston mukaisesti:

E-kirjojen käyttökerrat (lainaus) lisääntyivät 6,52 %

E-lehtien käyttökerrat (lainaus) lisääntyivät 11,63 %

Verkkokäynnit lisääntyivät 12,75 %

Lainaajien määrä lisääntyi 1,31 %

Kokonaislainaus lisääntyi 13,02 % (v. 2022 17527 ja v 2023 19809)

Kirjastossa järjestetty digineuvontaa kuntalaisille 10. ja 11.5.2023 ulkopuolisen asiantuntijan vetämänä. Tapahtumaa markkinoitiin Digiklinikka-nimellä, johon voi kuka tahansa osallistua mistä aiheesta tahansa liittyen tietokoneiden ja verkon käyttöön. Käyttäjäkoulutuksia tilaston mukaan on järjestetty 11 kuten vuonna 2022.

Omatoimikirjaston osalta kävijämäärät lähes tuplaantuivat ensimmäisestä käyttöönottovuodesta 2022. Kävijöitä oli 2264, kun edellisenä vuonna oli 1200. Tavoite on toteutunut. Kirjailijatapaamisia on järjestetty kaksi ja joulukorttipaja kolmena päivänä.

Lasten päivähoito

Tulosalueen 3 tavoitteesta toteutui 1 ja 2 toteutui osittain. Henkilöstön kahden koulutuspäivän tavoite toteutui ainoastaan neljällä 11 työntekijästä. Tavoitteessa Daisyn käytön hyödyntämisessä entistä enemmän ei ollut selkeästi kerrottu, onko huoltajien iltaa järjestetty. Huoltajille on kuitenkin jaettu ohje ja ohjevideo DaisyFamilyn käyttöön.

Koulutuspäivien toteutuminen on osin haastavaa sitovan henkilöstömitoituksen ja sijaisten saatavuuden vuoksi, mutta kaikki työntekijät ovat osallistuneet täydennyskoulutukseen, vaikka kaikkien osalta ei kahta päivää ole tullut täyteen. Osaamisen kehittämisessä on hyödynnetty myös lyhyitä ajasta ja paikasta riippumattomia webinaareja. Erillistä huoltajien iltaa tästä aiheesta ei ollut, mutta Daisyn käyttö toteutuu lähes kaikissa perheissä ja opastusta annetaan tarpeen mukaan. Huoltajien illassa keväällä 2024 on opastettu myös Daisyn käytössä.

Yhteenveto sivistyslautakunnan tavoitteiden toteutumisesta:

Tarkastuslautakunnan saaman käsityksen mukaan sivistyslautakunnan alaiset toiminnalliset ja ta- loudelliset tavoitteet ovat toteutuneet pääsääntöisesti hyvin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sivistyslautakunnan tulosalueista 3 alitti toimintakatteensa ja 2 ylitti sen. Kirjaston ylitys oli mitätön, sillä se oli 185 euroa ja 0,1 %. Peruskoulutuksen talousarvion ylitys oli 56.019 euroa ja 3,6 %. Tätä ei voida pitää merkittävänä ylityksenä.

Kirjaston ylitykseen on vaikuttanut se, että oppisopimusopiskelijan työaika on syyskuun alusta saakka ollut 25 tuntia viikossa ja aiemman työntekijän työaika on ollut 20 tuntia viikossa. Perusopetuksen ylitys johtuu pääosin kustannustason noususta (kirjallisuus, elintarvikkeet, koulukuljetukset), jota ei talousarvion laatimisen yhteydessä ole voitu huomioida.

Lapsivaikutusten arviointi: Ei lapsivaikutuksia.

Valmistelija Rehtori-sivistystoimenjohtaja Kimmo Jaatila ja toimistos sihteeri Minna Nurmio

Esittelijä Rehtori-sivistystoimenjohtaja Kimmo Jaatila

Päätösehdotus Sivistyslautakunta käsittelee arviointikertomuksen ne osat, jotka koskevat lautakunnan alaisia toimintoja, antaa yllä olevan vastineensa ja merkitsee arviointikertomuksen 2023 tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.